

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัด เชียงใหม่ต่อการซื้อสบู่สมุนไพร สามารถสรุปผลการศึกษา อภิปราย ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะได้ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คนกำหนดสัดส่วนตามเพศชายและเพศหญิงที่ เคยซื้อและใช้สบู่สมุนไพร โดยแบ่งเป็นเพศชาย 140 คนคิดเป็นร้อยละ 46.7 เพศหญิง 160 คน คิดเป็น ร้อยละ 53.3 พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 -29 ปี ร้อยละ 53.3 ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท ร้อย ละ 33.7กำลังศึกษาหรือมีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรีร้อยละ66.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ ระหว่าง 5,001 – 15,000 บาท

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการซื้อสบู่สมุนไพร

สบู่สมุนไพรที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกใช้มากที่สุดคืออิงอร ร้อยละ 18.3 โดยเลือกซื้อ และใช้สบู่สมุนไพรขนาดกลาง ร้อยละ 54.3 ราคาที่ต่ำกว่า 40 บาทร้อยละ 48.7 จะซื้อครั้งละ 1 ก้อน ร้อยละ 45.3 ลักษณะการใช้งานจะใช้สำหรับอาบน้ำร้อยละ 61.3 ความถี่ในการซื้อสบู่สมุนไพรจะซื้อ 1 ครั้ง/เดือนร้อยละ 41.0 ผู้ตอบแบบสอบถามจะรู้จักสบู่สมุนไพรจากเพื่อนแนะนำร้อยละ 26.3 เลือก ซื้อและใช้สบู่สมุนไพรจากสมุนไพรมะขามร้อยละ 18.5 สบู่สมุนไพรจะต้องมียี่ห้อ ระดับประเทศ เช่น สบู่มาดามเฮง สบู่อิงอร สบู่กัญชเบสร์คจากคุณสมบัติร้อยละ57.0วิธีในการเลือกซื้อสบู่สมุนไพร ผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกดูจากคุณสมบัติ ร้อยละ 26.7 เหตุผลซื้อแรกในการเลือกซื้อสบู่สมุนไพร คือ อยากรทดลองใช้ร้อยละ 18.2 วัตถุประสงค์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกใช้สบู่สมุนไพรคือเพื่อ สุขภาพผิวที่ดี ค่าเฉลี่ย4.56 (มากที่สุด)เลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากร้านค้าทั่วไปร้อยละ 24.3ข้อมูล เกี่ยวกับสบู่สมุนไพรจากโทรทัศน์ร้อยละ 38.0ในด้านการส่งเสริมการขายที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการคือลดราคา ร้อยละ 50.3และผู้ตอบแบบสอบถามจะใช้สบู่สมุนไพรยี่ห้อเดิมเป็นประจำร้อยละ 50.3 แต่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ชอบเปลี่ยนยี่ห้อไปเรื่อยๆจะมีเหตุผลที่เปลี่ยนคือ อยากรทดลองใช้ยี่ห้อ ใหม่ร้อยละ 15.3

ตารางที่ 5.1 สรุปพฤติกรรมการเลือกซื้อและเลือกใช้สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

กลุ่มตัวอย่าง	ขนาดที่ซื้อ	ราคา	รู้จักสมุนไพรจาก	สมุนไพรที่เลือกใช้	วิธีการเลือกซื้อ	เหตุผลที่เลือกซื้อ	สถานที่ซื้อ	สื่อโฆษณา	การส่งเสริมการขาย
เพศชาย	ขนาดกลาง (ขนาด80- 100 กรัม)	ต่ำกว่า40บาท	สื่อโฆษณา เช่น หนังสือนิตยสาร ทีวี วิทู	สมุนไพร มะขาม	คุณสมบัติ	ราคาไม่แพง	ร้านค้าทั่วไป	สื่อโทรทัศน์	ลดราคา
เพศหญิง	ขนาดกลาง (ขนาด80-100กรัม)	ต่ำกว่า40บาท	เพื่อนแนะนำ	สมุนไพร น้ำขมิ้น	คุณสมบัติ	อยากทดลองใช้	ร้านค้าทั่วไป	สื่อโทรทัศน์	ลดราคา

จากตารางที่ 5.1 พบว่ากลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงซื้อและใช้สมุนไพรขนาดกลาง (ขนาด 80-100 กรัม) และเลือกที่จะซื้อสมุนไพร ราคาต่ำกว่า 40 บาท

การรับรู้เกี่ยวกับสมุนไพรของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจะรู้จักสมุนไพรจากสื่อโฆษณา เช่น หนังสือ นิตยสาร ทวี วิทย์ แต่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจะรู้จักสมุนไพรจากเพื่อนแนะนำ

สมุนไพรที่เลือกใช้ ของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายเลือกใช้คือสมุนไพรสมุนไพรของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงเลือกใช้คือสมุนไพรน้ำนมข้าว

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการเลือกซื้อสมุนไพร โดยกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงจะเลือกดูคุณสมบัติของสมุนไพร

เหตุผลที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเลือกที่จะซื้อและใช้สมุนไพร กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายมีเหตุผลในการเลือกซื้อคือราคาไม่แพง กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง มีเหตุผลในการเลือกซื้อคืออยากทดลองใช้

สถานที่ซื้อสมุนไพร กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงเลือกซื้อสมุนไพรจากร้านค้าทั่วไป

สื่อโฆษณาที่ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิง ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากโทรทัศน์

รายการส่งเสริมการขายที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายและเพศหญิงต้องการมากที่สุด ลดราคา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.2 สรุปพฤติกรรมการเลือกซื้อและเลือกใช้สบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม. จำแนกตามอายุ

อายุ	ขนาดที่ซื้อ	ราคา	รู้จักสบู่ไพร จาก	สบู่สมุนไพรที่ เลือกใช้	วิธีการเลือกซื้อ	เหตุผลที่เลือก ซื้อ	สถานที่ซื้อ	สื่อโฆษณา	การส่งเสริม การขาย
น้อยกว่า 20 ปี	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	จากญาติพี่น้อง	มะขาม	คุณสมบัติ	อยากทดลองใช้	ร้านค้าทั่วไป	โทรทัศน์	ลดราคา
อายุ 20 - 29 ปี	ขนาดกลาง (ขนาด 80 - 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	เพื่อนแนะนำ	น้ำมันข้าว	คุณสมบัติ	อยากทดลองใช้	ร้านค้าทั่วไป	โทรทัศน์	ลดราคา
อายุ 30- 39 ปี	ขนาดกลาง (ขนาด 80 - 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	เพื่อนแนะนำ	มะขาม	คุณสมบัติ	ราคาไม่แพง	ห้างสรรพสินค้า	โทรทัศน์	ลดราคา
อายุ 40- 49 ปี	ขนาดกลาง (ขนาด 80 - 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	เพื่อนแนะนำ สื่อโฆษณา เช่นหนังสือ นิตยสาร ทีวี วิทยุ	มะขาม	ตราฮีโร่	อยากทดลองใช้	ห้างสรรพสินค้า	โทรทัศน์	ลดราคา
อายุ 50- 59 ปี	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	ญาติพี่น้อง	มะขาม	คุณสมบัติ	คุณสมบัติตรง ความต้องการ	ร้านสะดวกซื้อ	โทรทัศน์	ลดราคา

ตารางที่ 5.2 สรุปพฤติกรรมการเลือกซื้อและเลือกใช้สบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม. จำแนกตามอายุ (ต่อ)

อายุ	ขนาดที่ซื้อ	ราคา	รู้จักสบู่สมุนไพรจาก	สบู่สมุนไพรที่เลือกใช้	วิธีการเลือกซื้อ	เหตุผลที่เลือกซื้อ	สถานที่ซื้อ	สื่อโฆษณา	การส่งเสริมการขาย
อายุ 60 ปีขึ้นไป	ขนาดกลาง (ขนาด 80 - 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	สื่อโฆษณา เช่นหนังสือ นิตยสาร ที่วิทยุญาติพี่น้อง แนะนำ	ไพล	คุณสมบัติ	เชื่อมั่นในตัวสินค้า,ราคาไม่แพง,ชื่อเสียงของผู้ผลิต,หาซื้อง่าย,คุณสมบัติตรงความต้องการ	ห้างสรรพสินค้า	จากวิทยุ	ลดราคา, มีของแถม

จากตารางที่ 5.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มอายุเลือกซื้อและใช้สบู่สมุนไพร ขนาดกลาง (ขนาด 80-100 กรัม) ในราคาที่ต่ำกว่า 40 บาท

การรับรู้เกี่ยวกับสบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ น้อยกว่า 20 ปีและอายุ 50- 59 ปีจะรู้จักสบู่สมุนไพรจากการแนะนำของญาติพี่น้อง กลุ่มอายุอายุ 20 - 29 ปีและอายุ 30- 39 ปี จะรู้จักสบู่สมุนไพรจากเพื่อนแนะนำ กลุ่มอายุ 40- 49 ปีจะได้รับข้อมูลจากสองทางคือจากเพื่อนแนะนำและจากสื่อโฆษณา เช่นหนังสือนิตยสาร ทีวี วิทยุ และในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามอายุ 60 ปีขึ้นไป จากสื่อโฆษณา เช่นหนังสือนิตยสาร ทีวี วิทยุ

สบู่สมุนไพรที่เลือกใช้ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปีอายุ 30- 39 ปีอายุ 40- 49 ปีอายุ 50- 59 ปี จะเป็นสบู่สมุนไพรจากมะขาม กลุ่มอายุอายุ 20 - 29 ปีจะเป็นสบู่สมุนไพรจาก น้ำมันข้าวและกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปจะเป็นสบู่สมุนไพรจากไพล

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการเลือกซื้อสบู่สมุนไพร โดยกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี,อายุ 20 - 29 ปี,อายุ 30- 39 ปี,อายุ 50- 59 ปี,อายุ 60 ปีขึ้นไปเลือกซื้อโดยจะดูที่คุณสมบัติ ของสบู่สมุนไพร และกลุ่มอายุ อายุ 40- 49 ปีเลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากตรายี่ห่อ

เหตุผลที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเลือกที่จะซื้อและใช้สบู่สมุนไพร กลุ่มน้อยกว่า 20 ปี อายุ 20 - 29 ปีอายุ 40- 49 ปีมีเหตุผลในการเลือกซื้อคืออยากทดลองใช้กลุ่มอายุ 30- 39 ปีมีเหตุผลในการเลือกซื้อคือราคาไม่แพงกลุ่มอายุ 50- 59 ปีมีเหตุผลในการเลือกซื้อคือคุณสมบัติตรงความต้องการ และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไปเชื่อมั่นในตัวสินค้า,ราคาไม่แพง,ชื่อเสียงของผู้ผลิต,หาซื้อง่าย,คุณสมบัติตรง ความต้องการ

สถานที่ซื้อสบู่สมุนไพรกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปีอายุ 20 - 29 ปีเลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากร้านค้าทั่วไป ,กลุ่มอายุอายุ 30- 39 ปี,อายุ 40- 49 ปี, อายุ 60 ปีขึ้นไปเลือกซื้อจากสบู่สมุนไพรจากห้างสรรพสินค้าและกลุ่มอายุ 50- 59 ปีเลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากร้านสะดวกซื้อ

สื่อโฆษณาที่ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพรกลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปี อายุ 20 - 29 ปีอายุ 30- 39 ปีอายุ 40- 49 ปี อายุ 50- 59 ปี ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพร จากโทรทัศน์และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพรจาก วิทยุ

รายการส่งเสริมการขายที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมากที่สุด กลุ่มอายุน้อยกว่า 20 ปีอายุ 20 - 29 ปีอายุ 30- 39 ปีอายุ 40- 49 ปี อายุ 50- 59 ปี เลือกการลดราคา และ กลุ่มอายุอายุ 60 ปีขึ้นไปลดราคา, มีของแถม

ตารางที่ 5.3 สรุปพฤติกรรมการเลือกซื้อและเลือกใช้สบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้

รายได้	ขนาดที่ซื้อ	ราคา	รู้จักสบู่ไพร จาก	สบู่สมุนไพรที่ เลือกใช้	วิธีการเลือกซื้อ	เหตุผลที่เลือก ซื้อ	สถานที่ซื้อ	สื่อโฆษณา	การส่งเสริม การขาย
ไม่เกิน 5,000บาท	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	ญาติพี่น้อง แนะนำ	มะขาม	ดูคุณสมบัติ	ราคาไม่แพง	ร้านค้าทั่วไป	โทรทัศน์	ลดราคา
5,001-10,000บาท	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	สื่อโฆษณาเช่น หนังสือ นิตยสารทีวี วิทยุ	มะขาม	ดูคุณสมบัติ	ราคาไม่แพง	ร้านค้าทั่วไป	โทรทัศน์	ลดราคา
10,001-15,000บาท	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100 กรัม)	ต่ำกว่า 40 บาท	เพื่อนแนะนำ	น้ำมันข้าว	ดูคุณสมบัติ	อยากทดลองใช้	ห้างสรรพสินค้า	โทรทัศน์	ลดราคา
15,001-20,000บาท	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100กรัม)	ราคา 40- 69บาท	เพื่อนแนะนำ	มะขาม	ดูราคา	ปลอดภัย	ห้างสรรพ สินค้า	โทรทัศน์	ลดราคา
20,001บาทขึ้นไป	ขนาดกลาง (ขนาด 80- 100 กรัม)	ราคา 40- 69 บาท	เพื่อนแนะนำ	น้ำมันข้าว	ตราฮีโร่	เชื่อมั่นในตัว สินค้า	ห้างสรรพ สินค้า	Website/Facebook และนิตยสาร	ลดราคา

จากตารางที่ 5.3พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มรายได้เลือกซื้อและใช้สบู่สมุนไพรขนาดกลาง (ขนาด 80-100 กรัม)

ราคาที่ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาท 10,000-15,000บาทซื้อคือ ราคาต่ำกว่า 40 บาทและกลุ่มรายได้ 15,001-20,000บาท 20,001บาทขึ้นไปซื้อคือราคา 40- 69 บาท

การรับรู้เกี่ยวกับสบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาทจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสบู่สมุนไพรจาก ญาติพี่น้องและแนะนำกลุ่มรายได้5,001-10,000บาท จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสบู่สมุนไพรจาก สื่อโฆษณาเช่น หนังสือ นิตยสาร ทีวี วิทยูและกลุ่มรายได้10,001-15,000บาท15,001-20,000บาท 20,001บาทขึ้นไป จะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสบู่สมุนไพรจาก เพื่อนแนะนำ

สบู่สมุนไพรที่เลือกใช้ ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาท 15,001-20,000บาทจะเป็นสมุนไพรจากมะขาม และกลุ่มรายได้10,001-15,000บาท 20,001บาทขึ้นไปจะเป็นสมุนไพรจากน้ำมันข้าว

กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการเลือกซื้อสบู่สมุนไพร โดยกลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาท 15,001-20,000บาทเลือกซื้อ โดยจะดูที่คุณสมบัติกลุ่มรายได้ 10,001-15,000บาทเลือกซื้อ โดยจะดูที่ราคาและ20,001บาทขึ้นไปเลือกซื้อ โดยจะดูที่ตรายี่ห้อ

เหตุผลที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามเลือกที่จะซื้อและใช้สบู่สมุนไพร กลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาทมีเหตุผลในการเลือกซื้อคือราคาไม่แพง กลุ่มรายได้ 10,001-15,000บาทมีเหตุผลในการเลือกซื้อคืออยากทดลองใช้กลุ่มรายได้ 15,001-20,000บาทมีเหตุผลในการเลือกซื้อคือราคาไม่แพงปลอดภัยและกลุ่มรายได้ 20,001บาทขึ้นไปมีเหตุผลในการเลือกซื้อคือราคาไม่แพงเชื่อมั่นในตัวสินค้า

สถานที่ซื้อสบู่สมุนไพรกลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาท เลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากร้านค้าทั่วไปกลุ่มรายได้ 10,001-15,000บาทเลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากห้างสรรพสินค้ากลุ่มรายได้ 15,001-20,000บาท 20,001บาทขึ้นไปเลือกซื้อสบู่สมุนไพรจากห้างสรรพสินค้า

สื่อโฆษณาที่ทำให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพรกลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาท 10,001-15,000บาท 15,001-20,000บาท ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพรจาก โทรทัศน์และรายได้ 20,001บาทขึ้นไปได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพรจาก Website/Facebook และนิตยสาร

รายการส่งเสริมการขายที่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามต้องการมากที่สุด กลุ่มรายได้ไม่เกิน 5,000บาท 5,001-10,000บาท 10,001-15,000บาท15,001-20,000บาท 20,001บาทขึ้นไปเลือกการลดราคา

ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่
ต่อการซื้อสมุนไพร

ตารางที่ 5.4 สรุปปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อ
การซื้อสมุนไพร

ปัจจัยส่วนประสม การตลาด	ปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก	ค่าเฉลี่ย(แปลผล)
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	1.ผลิตภัณฑ์จะต้องใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้ 2.ผลิตภัณฑ์จะต้องมีแจ้งบอกสรรพคุณอย่าง ชัดเจน 3. ผลิตภัณฑ์จะต้องแจ้งส่วนประกอบที่นำมาใช้ ในการผลิต	4.47(มาก) 4.36(มาก) 4.32(มาก)
ปัจจัยด้านราคา	1.ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ 2.ราคาเหมาะสมกับปริมาณ 3.ป้ายราคาคิด ณ จุดขายไว้ชัดเจน	4.31(มาก) 4.19(มาก) 4.04(มาก)
ปัจจัยด้านช่องทางการจัด จำหน่าย	1.มีความสะดวกในการซื้อ 2.มีวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต 3.มีสินค้าวางจำหน่ายตลอดเวลา	4.29(มาก) 4.08(มาก) 3.96(มาก)
ปัจจัยด้านการส่งเสริม การตลาด	1.มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของ สมุนไพร 2. มีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมี ความรู้ในตัวสินค้า ณ บริเวณจุดขาย 3.มีแจกสินค้าให้ทดลองใช้	4.01(มาก) 3.96(มาก) 3.92(มาก)

จากตารางที่ 5.4 พบว่าปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสบู่สมุนไพรในแต่ละด้านได้ดังนี้

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อยปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการซื้อสบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ผลิตภัณฑ์จะต้องใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้ (ค่าเฉลี่ย 4.47) รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์จะต้องมีแจ้งบอกสรรพคุณอย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.36) และผลิตภัณฑ์จะต้องแจ้งส่วนประกอบที่นำมาใช้ในการผลิต (ค่าเฉลี่ย 4.31)

ปัจจัยด้านราคา

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อยปัจจัยด้านราคามีผลต่อการซื้อสบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.31) รองลงมาคือราคาเหมาะสมกับปริมาณ (ค่าเฉลี่ย 4.19) และป้ายราคาคิด ฌ จุดขายไว้ชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.04)

ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อยปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมีผลต่อการซื้อสบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ มีความสะดวกในการซื้อ (ค่าเฉลี่ย 4.29) รองลงมาคือมีวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต (ค่าเฉลี่ย 4.08) และมีสินค้าวางจำหน่ายตลอดเวลา (ค่าเฉลี่ย 3.96)

ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อยปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อการซื้อสบู่สมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสบู่สมุนไพร (ค่าเฉลี่ย 4.01) รองลงมาคือมีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมีความรู้ในตัวสินค้า ฌ บริเวณจุดขาย (ค่าเฉลี่ย 3.96) และมีแจกสินค้าให้ทดลองใช้ (ค่าเฉลี่ย 3.92)

ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่
ต่อการซื้อสมุนไพร จำแนกตามเพศ อายุ รายได้

ตารางที่ 5.5 สรุปปัจจัยย่อยที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสมุนไพร
ในระดับสูงที่สุด จำแนกตามเพศ

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	เพศ	ปัจจัยย่อยที่ค่าเฉลี่ยมีผลอยู่ในระดับสูงที่สุด
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ชาย	บอกสรรพคุณของสมุนไพรอย่างชัดเจน
	หญิง	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
ปัจจัยด้านราคา	ชาย	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	หญิง	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	ชาย	ความสะดวกในการซื้อ
	หญิง	ความสะดวกในการซื้อ
ปัจจัยการส่งเสริมการตลาด	ชาย	พนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพและมีความรู้ ในตัวสินค้า ณ บริเวณจุดขาย
	หญิง	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของ สมุนไพร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.6 สรุปปัจจัยย่อยของส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสบู่สมุนไพรในระดับสูงที่สุดจำแนกตามอายุ

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	อายุ	ปัจจัยย่อยที่ค่าเฉลี่ยมีผลอยู่ในระดับสูงที่สุด
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	น้อยกว่า20 ปี	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
	20-29ปี	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
	30-39 ปี	ส่วนประกอบที่นำมาใช้ในการผลิต
	40-49ปี	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
	50-59ปี	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
	60ปีขึ้นไป	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
ปัจจัยด้านราคา	น้อยกว่า20 ปี	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	20-29ปี	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	30-39 ปี	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	40-49ปี	ราคาไม่เกิน 50 -100 บาท
	50-59ปี	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	60ปีขึ้นไป	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ มีหลายราคาให้เลือกตามขนาด ป้ายราคาติด ณ. จุดขายไว้ชัดเจน

ตารางที่ 5.6 (ต่อ) สรุปปัจจัยย่อยของส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสบู่สมุนไพรในระดับสูงที่สุดจำแนกตามอายุ

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	อายุ	ปัจจัยย่อยที่ค่าเฉลี่ยมีผลอยู่ในระดับสูงที่สุด
ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	น้อยกว่า20 ปี	มีความสะดวกในการซื้อ
	20-29ปี	มีความสะดวกในการซื้อ
	30-39 ปี	มีความสะดวกในการซื้อ
	40-49ปี	มีความสะดวกในการซื้อ
	50-59ปี	มีความสะดวกในการซื้อ
	60ปีขึ้นไป	มีความสะดวกในการซื้อ มีวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	น้อยกว่า20 ปี	มีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมีความรู้ในตัวสินค้า ณ. บริเวณจุดขาย
	20-29ปี	มีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมีความรู้ในตัวสินค้า ณ. บริเวณจุดขาย
	30-39 ปี	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร
	40-49ปี	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร มีแจกสินค้าให้ทดลองใช้
	50-59ปี	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร
	60ปีขึ้นไป	มีโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เช่นทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ มีการแนะนำบอกต่อกับบุคคลอื่นเช่น เพื่อน ญาติ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.7 สรุปปัจจัยย่อยของส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสมุนไพรในระดับสูงที่สุดจำแนกตามรายได้

ปัจจัยส่วนประสมการตลาด	รายได้ต่อเดือน	ปัจจัยย่อยที่ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง
ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์	ไม่เกิน 5,000	บอกสรรพคุณของสมุนไพรอย่างชัดเจน
	5,001-10,000	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
	10,001- 15,000	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
	15,001-20,000	ส่วนประกอบที่นำมาใช้ในการผลิต
	20,001ขึ้นไป	ใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้
ปัจจัยด้านราคา	ไม่เกิน 5,000	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	5,001-10,000	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	10,001- 15,000	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	15,001-20,000	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
	20,001ขึ้นไป	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ
ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	ไม่เกิน 5,000	ความสะดวกในการซื้อ
	5,001-10,000	ความสะดวกในการซื้อ
	10,001- 15,000	ความสะดวกในการซื้อ
	15,001-20,000	ความสะดวกในการซื้อ
	20,001ขึ้นไป	ความสะดวกในการซื้อ
ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด	ไม่เกิน 5,000	มีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมีความรู้ในตัวสินค้า ณ บริเวณจุดขาย
	5,001-10,000	มีโฆษณาประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ เช่นทางโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์
	10,001- 15,000	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร
	15001-20,000	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร
	20,001ขึ้นไป	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร

ตารางที่ 5.8 สรุปปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการซื้อสมุนไพรตามลำดับค่าเฉลี่ย

ลำดับ	ปัจจัยย่อย	ค่าเฉลี่ย(แปลผล)	ปัจจัยหลัก
1	ผลิตภัณฑ์จะต้องใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้	4.47(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
2	ผลิตภัณฑ์จะต้องมีแจ้งบอกสรรพคุณอย่างชัดเจน	4.36(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
3	ผลิตภัณฑ์จะต้องแจ้งส่วนประกอบที่นำมาใช้ในการผลิต	4.31(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
4	ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ	4.31(มาก)	ปัจจัยด้านราคา
5	มีความสะดวกในการซื้อ	4.29(มาก)	ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย
6	มีรายละเอียด ส่วนประกอบบนฉลากที่ชัดเจน	4.26(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
7	วันหมดอายุของผลิตภัณฑ์	4.24(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
8	วันเดือนปีที่ผลิต	4.19(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
9	ราคาเหมาะสมกับปริมาณ	4.19(มาก)	ปัจจัยด้านราคา
10	มีวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต	4.08(มาก)	ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย
11	ระบุสภาพผิวที่เหมาะสมกับการนำไปใช้	4.05 (มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
12	ป้ายราคาคิด ณ จุดขายไว้ชัดเจน	4.04(มาก)	ปัจจัยด้านราคา
13	บรรจุภัณฑ์มีภาพสมุนไพรที่ใช้เป็นส่วนผสมชัดเจน	4.04(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
14	ความน่าเชื่อถือของแหล่งผลิต	4.02(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
15	มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร	4.01(มาก)	ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด
16	กลิ่นสมุนไพร	3.99(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์
17	มีหลายราคาให้เลือกตามขนาด	3.98 (มาก)	ปัจจัยด้านราคา
18	มีสินค้าวางจำหน่ายตลอดเวลา	3.96(มาก)	ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย
19	มีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมีความรู้ในตัวสินค้า ณ บริเวณจุดขาย	3.96(มาก)	ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด
20	มีเลขที่รับแจ้ง	3.94(มาก)	ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์

จากตารางที่ 5.8 จากการเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของปัจจัยย่อยที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสมุนไพรของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าปัจจัยย่อยใน 20 อันดับแรก ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในระดับมากทุกปัจจัยและปัจจัยที่มีความถี่มากที่สุดคือ ปัจจัย

หลักด้านผลิตภัณฑ์ (มีจำนวน 11 ปัจจัยย่อย) รองลงมาปัจจัยด้านราคา (มีจำนวน 4 ปัจจัยย่อย) ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (มีจำนวน 3 ปัจจัยย่อย) ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด (มีจำนวน 2 ปัจจัยย่อย)

โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อย 5 ลำดับแรก อยู่ในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (มีจำนวน 4 ปัจจัยย่อย) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จะต้องใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้ผลิตภัณฑ์จะต้องมีแจ้งบอกสรรพคุณอย่างชัดเจนผลิตภัณฑ์จะต้องแจ้งส่วนประกอบที่นำมาใช้ในการผลิตมีรายละเอียดส่วนประกอบบนฉลากที่ชัดเจน ปัจจัยด้านราคา (มีจำนวน 1 ปัจจัยย่อย) ได้แก่ ราคาเหมาะสมกับคุณภาพและปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (มีจำนวน 1 ปัจจัยย่อย) ได้แก่ มีความสะดวกในการซื้อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญกับปัจจัยย่อย 5 ลำดับถัดไปอยู่ในปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (มีจำนวน 3 ปัจจัยย่อย) ได้แก่ วันหมดอายุของผลิตภัณฑ์วันเดือนปีที่ผลิตบอกสรรพคุณของสบู่อ่างชัดเจนระบุสภาพผิวที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ปัจจัยด้านราคา (มีจำนวน 1 ปัจจัยย่อย) ได้แก่ ราคาเหมาะสมกับปริมาณและปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (มีจำนวน 1 ปัจจัยย่อย) ได้แก่ มีวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสบู่สมุนไพร ในครั้งนี้ อภิปรายผลตามแนวความคิด ส่วนประสมการตลาด (Marketing Mix) (ศิริวรรณเสวีรัตน์และคณะ, 2552) ประกอบด้วยปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ (Product) จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์นี้ในระดับมาก และปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จะต้องใช้แล้วไม่เกิดอาการแพ้ผลิตภัณฑ์จะต้องแจ้งบอกสรรพคุณอย่างชัดเจนผลิตภัณฑ์จะต้องแจ้งส่วนประกอบที่นำมาใช้ในการผลิตซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุริพร มลิวงศ์ (2553) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านผลิตภัณฑ์ในเรื่องความปลอดภัย ปลอดภัยและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้แล้วไม่เกิดการระคายเคืองและสอดคล้องกับการศึกษาของยศสวัสดิ์ อยู่สุนิห์ (2554) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สบู่บำรุงผิวหน้าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วนประสมการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์ คือ ผลิตภัณฑ์ปลอดภัยจากสารเคมีจำเป็นต้องมีการรับรอง

มาตรฐาน แต่การศึกษาของของจงรัก ชินเกล้ากำจร(2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรชนิดก้อนในเขตกรุงเทพมหานครที่พบว่าไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาโดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วนประสมการตลาดในด้านผลิตภัณฑ์กับปัจจัยด้านสินค้า มีให้เลือกหลากหลาย

ราคา (Price) จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยด้านราคานี้ในระดับมากและปัจจัยย่อยที่ให้ความสำคัญในระดับมาก 3 อันดับแรกได้แก่.ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ .ราคาเหมาะสมกับปริมาณป้ายราคาคิด ณ จุดขายไว้ชัดเจนซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของจงรัก ชินเกล้ากำจร(2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรชนิดก้อนในเขตกรุงเทพมหานครที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วนประสมการตลาดในด้านราคาคือราคาไม่เกินกำลังที่จะซื้อ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ยศสวดี อยู่สุนิห (2554) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรบำรุงผิวหน้าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วนประสมการตลาดในด้านราคาคือ ราคาจะต้องเหมาะสมกับคุณภาพนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของสุรีพร มิวังศ์(2553) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านราคาคือราคาเหมาะสมกับปริมาณ คุณภาพ

ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายในระดับมากและมีปัจจัยย่อยให้ความสำคัญระดับมาก 3 อันดับแรกได้แก่ มีความสะดวกในการซื้อ มีวางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ต .มีสินค้าวางจำหน่ายตลอดเวลาสอดคล้องกับผลการศึกษาของจงรัก ชินเกล้ากำจร(2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรชนิดก้อนในเขตกรุงเทพมหานครที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วนประสมการตลาดในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายพบว่าในปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญการจัดวางสินค้าเป็นหมวดหมู่ และสอดคล้องกับการศึกษาของยศสวดี อยู่สุนิห (2554) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรบำรุงผิวหน้าโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วนประสมการตลาดในด้านช่องทางการจัดจำหน่ายคือ สถานที่ที่มีผลต่ออิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อมากที่สุด คือร้านค้าเพื่อสุขภาพ ร้านขายยา โรงพยาบาล นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของสุรีพร มิวังศ์(2553) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคในเขตเทศบาลนครอุบลราชธานีพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านช่องทางการจัดจำหน่ายคือความสะดวกสบายในการซื้อ

การส่งเสริมการตลาด (Promotion) จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดในระดับมากและมีปัจจัยย่อยให้ความสำคัญระดับมาก 3 อันดับแรกได้แก่ มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพร, มีพนักงานแนะนำสินค้า บริการดี สุภาพ และมีความรู้ในตัวสินค้า ณ บริเวณจุดขาย, มีแจกสินค้าให้ทดลองใช้สอดคล้องกับผล การศึกษาของจงรัก ชินเกล้ากำจร(2554) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ สมุนไพรชนิดก้อนในเขตกรุงเทพมหานครที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วน ประสมการตลาดในด้านช่องทางการส่งเสริมการตลาด พบว่าในปัจจัยด้านการจัดจำหน่ายกลุ่ม ตัวอย่างให้ความสำคัญด้านพนักงานคอยแนะนำลูกค้า และสอดคล้องกับการศึกษาของ ยศสวัสดิ์ อยู่ สนิท (2554) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์สมุนไพรบำรุงผิวหน้า โครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญมากที่สุดกับส่วน ประสมการตลาดในการส่งเสริมการขาย คือ การส่งเสริมการขายโฆษณาผ่านสื่อ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นพับในการแนะนำสินค้า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรีพร มิติวงศ์ (2553) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรของผู้บริโภคในเขต เทศบาลนครอุบลราชธานีพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญด้านช่องทางการส่งเสริมการขายคือ ผู้บริโภคได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ

5.3 ข้อค้นพบ

จากการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสมุนไพร มีข้อค้นพบดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์

1. พบว่าในการเลือกซื้อสมุนไพรจากคุณสมบัติของสมุนไพรเพื่อสุขภาพผิวที่ดี คุณสมบัติเหมาะสมกับผิวและเพื่อรักษาโรคผิวหนัง
2. ผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกซื้อสมุนไพรที่มีขนาดกลางคือขนาด 80-100 กรัม
3. สมุนไพรมะขามและน้ำมันข้าว ยังเป็นที่นิยมของคนที่ใช้สมุนไพร
4. ในการเลือกซื้อสมุนไพรผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกซื้อสมุนไพรที่มีตราชี้ห่อ ระดับประเทศ เช่น มาดามเฮง สบู่อิงอร สบู่อภัยเบศร์มากกว่า ตราชี้ห่อที่มีเครื่องหมาย OTOP และตราชี้ห่อทั่วไปที่ผลิตเอง
5. ในการเลือกซื้อสมุนไพรผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจะให้ความสำคัญในเรื่องการบอกสรรพคุณสมุนไพรอย่างชัดเจน เป็นอันดับแรกผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงจะให้ความสำคัญในเรื่องใช้สมุนไพรแล้วไม่เกิดการแพ้ มาเป็นอันดับแรก

6. ลักษณะการเลือกใช้เชื้อสับุสมุนไพรมองของผู้ตอบแบบสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเลือกที่จะใช้สับุชี่ห่อเดิมเป็นประจำมากกว่าที่จะเปลี่ยนไปใช้ห่ออื่น
7. ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุดคือ ผลิตภัณฑ์ต้องใช้แล้วไม่เกิดการแพ้

ด้านราคา

1. เหตุผลที่เลือกซื้อสับุสมุนไพรมองคือ ราคาไม่แพง
2. ราคาสับุสมุนไพรมองจะต้องราคาไม่เกิน 50-100 บาท
3. ปัจจัยด้านราคาผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุดคือ ราคาเหมาะสมกับคุณภาพ

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

1. ในร้านค้าที่หรือจุดจำหน่ายจะต้องมีสินค้าวางจำหน่ายตลอดเวลา
2. ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่ายผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุดคือ มีความสะดวกในการซื้อ

ด้านการส่งเสริมการตลาด

1. เพศชายและเพศหญิงจะรู้จักสับุสมุนไพรมองแตกต่างกัน คือเพศชายจะรู้จักสับุสมุนไพรมองจากสื่อโฆษณา เช่นหนังสือพิมพ์นิตยสาร ทีวี วิทยุ ในส่วนเพศหญิงจะรู้จักจากการแนะนำของเพื่อน
2. ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการการส่งเสริมการขายแบบลดราคาลินค้า
3. ผู้ตอบแบบสอบถามจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับสับุสมุนไพรมองจากโทรทัศน์ มากที่สุด สื่อโทรทัศน์ช่วยผู้ประกอบการรายเล็กได้ทางอ้อมคือช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้บริโภคมองเห็นประโยชน์ของสับุสมุนไพรมองเป็นการเพิ่มแรงกระตุ้นในการอยากใช้สับุสมุนไพรมอง
4. เพศชายต้องการให้มีพนักงานแนะนำลินค้า บริการดี สุภาพและมีความรู้ในตัวลินค้า ณ บริเวณจุดขาย
5. เพศหญิงต้องการให้จุดขายลินค้ามีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสับุสมุนไพรมอง
6. ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุดคือ มีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสับุสมุนไพรมอง

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ต่อการซื้อสมุนไพร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญส่วนประสมการการตลาดด้านผลิตภัณฑ์ มาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านราคา และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ในครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเรียงตามความสำคัญของส่วนประสมการตลาด ดังนี้

ด้านผลิตภัณฑ์

จากการศึกษาพบว่าด้านผลิตภัณฑ์พบว่าผู้ผลิต/ผู้ประกอบการควรให้ความสำคัญในขั้นตอนของการผลิตควรจะเน้นสมุนไพรที่มีคุณสมบัติเพื่อสุขภาพผิวที่ดี คุณสมบัติที่เหมาะสมกับผิวของผู้บริโภค และรักษาโรคผิวหนังไว้แล้วผู้บริโภคไม่เกิดการแพ้ และสมุนไพรที่เป็นที่รู้จักได้แก่ มะขามและน้ำมันข้าว

สำหรับกลุ่มตราयीหือเครื่องหมายOTOPหรือตราयीหือทั่วไปที่ผลิตเอง ควรจะสร้างความไว้วางใจให้กับผู้บริโภค เพราะพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเลือกที่จะใช้สมุนไพรที่มีตราयीหือระดับประเทศ เช่น มาดามเฮง สบู่อิงอร สบู่กัญญเบศร์มากกว่าตราयीหือที่มีเครื่องหมาย OTOP หรือตราयीหือทั่วไปที่ผลิตเอง ดังนั้นผู้ผลิต/ผู้ประกอบการกลุ่มตราयीหือ OTOP หรือตราयीหือทั่วไปที่ผลิตเองควรมีใบรับรองมาตรฐานการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก. จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เพื่อช่วยในการสร้างความไว้วางใจความน่าเชื่อถือกับผลิตภัณฑ์

ด้านการส่งเสริมการตลาด

จากการศึกษาพบว่าด้านการส่งเสริมการตลาดพบว่า ณ บริเวณจุดขายผลิตภัณฑ์ผู้ประกอบการควรมีเอกสารแนะนำผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพรรวมทั้งมีพนักงานขายแนะนำสินค้า เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลผลิตภัณฑ์และประโยชน์ของสมุนไพรให้ผู้บริโภคได้ทราบข้อมูล อีกทั้งพนักงานขายแนะนำสินค้าจะต้อง ให้บริการดี สุภาพและมีความรู้ในตัวสินค้าเป็นอย่างดี

หากผู้ประกอบการต้องการที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย การจัดลดราคาสมุนไพร เป็นกิจกรรมส่งเสริมการขายที่ผู้บริโภคต้องการเป็นอันดับแรก

ด้านราคา

จากการศึกษาพบว่าด้านราคาผู้ผลิต/ผู้ประกอบการควรมีการตั้งราคาให้เหมาะสมกับคุณภาพ แต่เหตุผลที่เลือกซื้อสมุนไพรคือ สมุนไพรเป็นสินค้าที่ราคาไม่แพง ดังนั้นด้วยราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพจะต้องตั้งอยู่โดยประมาณราคาไม่เกิน 50- 100 บาท

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

จากการศึกษาพบว่าด้านช่องทางการจัดจำหน่ายผู้ผลิต/ผู้ประกอบการจะต้องคำนึงถึงมีความสะดวกในการซื้อของผู้บริโภค วางจุดจัดจำหน่ายให้ทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย หาช่องทาง

ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการจะต้องมีสินค้าวางอยู่ ณ จุดจำหน่าย เพื่อสนองความต้องการผู้บริโภคตลอดเวลา

ช่องทางการจัดจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตเป็นช่องทางที่สะดวกสำหรับผู้บริโภค ผู้บริโภคต้องการให้มีการจัดจำหน่ายสมุนไพรในซูเปอร์มาร์เก็ต แต่ด้วยศักยภาพของผู้ประกอบการOTOP/ผู้ประกอบการขนาดเล็ก ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอที่จะนำสินค้าไปจำหน่ายได้

ดังนั้นหากผู้ประกอบการOTOP/ผู้ประกอบการขนาดเล็ก มีการเปิดหน้าร้านจำหน่ายเป็นของตัวเองพร้อมทั้งเปิดจำหน่ายใน website/facebookจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะอำนวยความสะดวกในการซื้อสินค้าของผู้บริโภคได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved